

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Toimenpide	Kokonais-tilanne	Etenemisaste	Teksti
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 vuoden investointisuunnitelmaa			5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Toteutus edennyt suunnitellusti vuoden 2023 osalta.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 v. investointisuunnitelmaa	01.06.01 Jatkamme Tuusulanjärven kampuksen rakentamista		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Projekti etenee suunnitellussa aikataulussa kohti avautumista elokuussa 2024. Suurin osa tilaajan erillishankinnoista on jo toteutettu. Käyttöönottosuunnitelma ja riskienhallintasuunnitelmat ovat valmiina. Tuusulantien liikennejärjestelyjen parantamisurakka on käynnistynyt, ja se toteutetaan kunnan omana työnä teialueella. Rakennusurakan käynnissä olevat työvaiheet: •Tasoite- ja maalaustyöt •Lattiapinnoitukset •Alakattotyöt; kattolyhty 1 ja A2-lohko •Sisäläsisienien ja -ovien asennus •Julkisivun alumiiniverhous •Liikuntasalin puuverhous Talotekniikkatyöt etenevät rinnakkain rakennustöiden kanssa.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 v. investointisuunnitelmaa	01.06.02 Käynnistämme Riihikallion monitoimikampuksen rakentamisen.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Elementtien asennus on käynnissä (perustuspalkit, alapohjan ontelolaatat ja väestönsuojan Riihikallion kampuksen rakennustyöt etenevät aikataulussa ja sovitussa budjetissa. Sääsuoja valmistui vuoden 2023 loppuun mennessä. Sääsuoja suojassa rakennetaan parhaillaan vesikaton puurakenteita sekä rakennuksen julkisivuja. Rakennuksen sisällä lattioiden valutyöt ja väliseinien rakennustyöt ovat käynnissä. Myös talotekniikan rakennustyöt ovat käynnissä. Uudisrakennuksen on määrä valmistua maaliskuun 2025 loppuun mennessä. Kampus piha-alueineen valmistuu kesällä 2026.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 v. investointisuunnitelmaa	01.06.03 Jatkamme Rykmentinpuiston monitoimikampuksen toteutusta elinkaarimallilla		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Rakentaminen etenee suunnitellusti. Olemme aikataulussa toiminnan käynnistämiseksi elokuussa 2025. Projektin kustannukset ovat hyvin hallinnassa. Suunnitelmien tarkentamisvaiheessa käyttäjiä on osallistettu kattavasti ja saatu palaute on ollut hyvää. Projektista on saatu arvokasta tietoa, joka edesauttaa Lahelan kampuksen toteutusta tulevaisuudessa.

01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 v. investointisuunnitelmaa	01.06.04 Käynnistämme Lahelan monitoimikampuksen hankinnan elinkaarimallilla ja edistämme sen suunnittelua		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöönötettu	Lahelan kampuksen hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 9.10.2023. Lahelan kampuksen hankinnalle laaditaan uusi aikataulu nyt, kun talousarvio 2024 saa lainvoiman. Tällä hetkellä tähtäimessä on toiminnan aloitus elokuussa 2029, jolloin hankinta toteutettaneen vuoden 2026 aikana.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 v. investointisuunnitelmaa	01.06.05 Edistämme Peltokaaren päiväkodin rakentamista, käynnistämme toteutuksen vuokramallilla		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönötettu toteutusohjelman mukaan	Peltokaaren päiväkoti on aikataulussa, toiminnan aloitus elokuussa 2024. Kolmikantaneuvottelut on käynnistetty kunnan, rakennuttajan ja vuokranantajan välillä.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 vuoden investointisuunnitelmaa	01.06.06 Teemme päätöksen Rykmentinpuiston kampukselle sijoittuvan päiväkodin toteutuksesta		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönötettu toteutusohjelman mukaan	Valtuusto päätti Rykmentinpuiston kampukselle sijoittuvan päiväkodin rakentamisesta 4.9.2023. Toteutussuunnittelu on käynnissä. Päiväkoti valmistuu samassa aikataulussa muun kampuksen kanssa.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 v. investointisuunnitelmaa	01.06.07 Laadimme Halosenniemen asiakaspalvelurakennuksen hankesuunnitelman		1 Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Tilakeskus käynnistää Halosenniemen tarve- ja hankesuunnitelman.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 v. investointisuunnitelmaa	01.06.08 Toteutamme Halosenniemen saunan konservoinnin		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönötettu toteutusohjelman mukaan	Hanke on valmis.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.06 Toteutamme hyväksytyä suunnitelmaa palveluiden verkosta ja 10 v. investointisuunnitelmaa	01.06.09 Korjaamme Taidekeskus kasarmin taiteen taloksi		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty /käyttöönötettu	Taidekeskus Kasarmin korjaus liittyy museo- ja kulttuuripalveluiden työ- ja kokoelmatilaratpen ratkaisemiseen. Työtä edistämään on perustettu selvitystyöryhmä, ja raportti on valmistunut toukokuussa 2023. Päätös kulttuurin työ- ja kokoelmatiloista tehtiin syyskuussa valtuustossa ja tuloksena on, että taiteen ja kulttuurin työ- ja kokoelmatilat tulevat Hyökkälän koulun säilytettävään osaan. Kulttuuripalvelut ei edistä enää Taidekasarmin korjausta käyttöönsä.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.07 Kehitämme opetuksen, kirjastojen ja museoiden sähköisiä palveluita			5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönötettu toteutusohjelman mukaan	Museoiden Finna-valmius etenee suunnitellusti. Uudet sähköiset avustuslomakkeet käytössä tammikuun 2024 haussa.

01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.07 Kehitämme opetuksen, kirjastojen ja museoiden sähköisiä palveluita	01.07.01 Toteutamme kokoelmätietokannan Finna-valmiuden		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Alkuvuonna on selvitetty tarvittavat toimenpiteet ja yhteistyökumppaneiden aikataulut. Ensimmäiset kokonaisuudet museon kokoelmista julkaistiin lokakuussa. Toimenpide valmis.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.07 Kehitämme opetuksen, kirjastojen ja museoiden sähköisiä palveluita	01.07.02 Laadimme ylikunnallisen virtuaalimuseon kehittämissuunnitelman		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistely/ käyttöönotettu	Hanketyöntekijät ovat aloittaneet ja hanke etenee suunnitellusti. Ensimmäiset virtuaaliset vierailut on toteutettu loppuvuodesta 2023.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.07 Kehitämme opetuksen, kirjastojen ja museoiden sähköisiä palveluita	01.07.03 Otamme käyttöön uuden kirjastojärjestelmän		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Kirjastojärjestelmän vaihtoprojekti on edennyt suunnitelman mukaan. Projekti on testausvaiheessa. Uusi järjestelmä otettiin käyttöön syyskuussa 2023, jolloin kaikki kirjastot olivat suljettuina 31.8.-11.9.2023.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.07 Kehitämme opetuksen, kirjastojen ja museoiden sähköisiä palveluita	01.07.04 Jatkamme perusopetuksen laitekannan lisäämistä 1:1 tasolle vuosiluokilla 6-9		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Laitteet hankittu aloittaville 6 -luokkaisille.Vuoden 2024 talousarvioon varattiin rahoitus tuleville 6. luokan oppilaiden laitteille, jonka jälkeen laitekanta vuosiluokille 6-9 on 1:1
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.07 Kehitämme opetuksen, kirjastojen ja museoiden sähköisiä palveluita	01.07.05 Päivitämme TVT-strategian Uudet lukutaidot -ohjelman mukaiseksi.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	TVT-strategia on päivitettyä hankkeen loppuun (31.12.2023) mennessä. Uudet lukutaidot sivuston (https://sites.google.com/edu.tuusula.fi/uudet-lukutaidot-tuusulassa) Jalkauttaminen kaikissa kouluissa syyslukukauden 2023 aikana tehty. Syksyn aikana on kärkeä palautetta, jonka perusteella vielä muokkaamme lopullisia tavoitteita TVT-strategiaan.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.07 Kehitämme opetuksen, kirjastojen ja museoiden sähköisiä palveluita	01.07.06 Siirrymme maksuttomuuden myötä lähes kokonaan digioppimateriaaleihin lukiossa		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Materiaalit hankittu sähköisenä.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.08 Jatkamme prosessien sujuvoittamista	01.08.05 Tehostamme ruokapalveluiden tuotannonohjausjärjestelmän käyttöä ja suunnittelemme raaka-aineet, reseptit ja sisäisen tilaamisen.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Sisäinen tilaaminen on otettu käyttöön uudessa tuotannonohjausjärjestelmässä. Raaka-ainelinkitykset on tehty ja reseptit löytyvät ohjelmasta. Matildan kehittämistä jatketaan normaalina prosessien kehittämisenä.

01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä				5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Suunnittelimme seutukunnan opistojen yhteisiä kurssikokonaisuuksia mm. opintopistekurssikokonaisuuksiksi Koski-tietokantaan. Olemme tehneet yhteistyötä opettajien täydennyskoulutuksen merkeissä mm. perehdyttäen päätoimisia ja tuntiopettajia osaamisperusteisten opintopistekurssien sekä yhteisten koulutuskokonaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.10 Kehitämme Tuusulan opiston ja kuvataidekoulun toimintaa ylikunnallisesti.	01.10.01 Kehitämme Tuusulan opistossa ja kuvataidekoulussa yhteistyötä kumppaneiden kanssa yhteisin kurssein ja opintokokonaisuuksin.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Tuusulan Opisto/Kuvataidekoulu järjestää naapurikansalaisopistojen kanssa yhteistyönä useiden kurssien kokoisia opintokokonaisuuksia. Eri opistojen kursseina voi siten suorittaa opintoalalta laajemman kokonaisuuden. Kurssivalikoimassa on muutoinkin enenevästi opintopisteytettyjä kursseja, jotka on mahdollista viedä Koski-tietokantaan. Tietokannan kautta kurssit on helpompi käyttää osana muita tutkintoja. Naapuriopistojen kanssa järjestetään yhteistä koulutusta/koulutusohjelmia opettajille (ml. tuntiopettajat).
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.10 Kehitämme Tuusulan opiston ja kuvataidekoulun toimintaa ylikunnallisesti.	01.10.02 Kehitämme lukion ja Tuusulan opiston ja kuvataidekoulun yhteistyötä.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöönotettu toteutusohjelman mukaan	Lukio ja Tuusulan Opisto/Kuvataidekoulu jakavat syyskaudesta 2023 yhteiset tilat Moniossa. Toiminnan käytäntöjä on sovitettu yhteen mm. Monion käsikirjan avulla. Saman opetusalan opettajat ovat toiminnan suunnittelun myötä tiimiytyneet. Tuusulan Opiston kursseja saa jatkossa entistä vaivattomammin osaksi lukion kursseja. Lukuvuoden 2024-25 tilojen yhteiskäyttöä on pohjustettu loppuvuonna ja suunniteltu koulujen kurssitarjottimia.
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä	01.11 Arvioimme ja kehitämme kulttuuripalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden laatua			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Uimahallin asiakastytyväisyysskyselyn ja palautteiden pohjalta toimenpidesuunnitelma valmisteilla Aikuisväestölle suunnattu laaja, 13 kuntaa kattava liikumis- ja terveystottumuskysely käynnissä Nuorille suunnattu hyvinvointikysely suunniteilla, toteutus syksy 2023
01. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä		01.11.01 Kehitämme tilojen toimivuutta sekä palveluiden laadun arviointia ja kehittämistä asiakaskokemuksen pohjalta pääkirjastossa, Moniossa ja urheilukeskuksessa kokoamalla asiakasraadin.		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöönotettu	Timmi otet tunion tilavarauksissa käyttöön. Yhdistetty Primuksen ja Hellewin lukujärjestysohjelmat Timmiin. Sopimukset ja rajapinnat rakennettu ja tilatiedot siirretty Timmiin. Timmin toimivuutta arvioitu, ja todettu haasteita käytössä. Urheilukeskuksen asiakasraatia ei ole koottu. Osana urheilukeskuksen ja uuden monitoimihallin toiminnan suunnittelua toteutetaan asiakaspalvelun ja toiminnan kehittämistä yhdessä pääkäyttäjien ja sidosryhmien kanssa.

05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen				4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistely/käyttöön otettu	Lukio ja kulttuuritalo Monio tarjoaa hyvät mahdollisuudet opiston ja kuvataidekoulun kurssien ja opintojen kehittämiseen ja monipuolistamiseen. Se tarjoaa myös tilat erilaisille kulttuuritapahtumille. Monion Galleria on kaivattu lisä Monion käyttäjien sekä kuntalaisten taiteellisen työn esittelylle. Kulttuuri, kirjasto ja museot tarjoavat monipuoliset mahdollisuudet vapaa-aikaan ja harrastamiseen sekä kulttuurista ja taiteesta nauttimiseen. Kävijä- ja osallitujamäärät kaikissa kulttuuripalveluissa ovat kasvaneet.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen	05.01 Jatkamme Urheilukeskuksen kehittämistä ja käynnistämme rakennushankkeet.	05.01.01 Rakennamme monitoimihallin		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Monitoimihallin kilpailutus päättyi 15.6.2023. urakkaneuvottelu vielä kesken. Kuntosalitoiminnan suunnittelua viedään rinnalla eteenpäin.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen				5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Kevään kerhotarjonta toteutui suunnitellusti. Harrastamisen Suomen mallin mukaisia harrastamisen ryhmiä oli yli 60 ja koulun kerhotoiminnan ryhmiä yli 70. Keväällä 2023 haettu ja saatu hankerahaa 85 000 € Suomen harrastamisen malliin ja 25 500 € Opetushallituksen myöntämää kerhotoiminnan rahoitusta. Uusi hankekoordinaattori palkattu. Kerhot lukuvuodelle 2023-24 sovittiin kevään/alkusyksyn aikana yhteistyökumppaneiden kanssa. Kerhoja on syyslukukaudella 76 ja harrastajia n. 800. Yhteistyökumppaneita on lukuvuoden aikana mukana n. 20.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen	05.03 Vakiinnutamme lasten ja nuorten matalan kynnyksen maksuttoman harrastustoiminnan jokaiselle koululle.	05.03.01 Lisäämme hankerahan avulla resursseja harrastustoiminnan koordinoitiin ja toteuttamiseen.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Kerhotoiminnan järjestäjien haku käynnissä ja uusi hankerahoitus haettu. Suunnittelutyötä organisoimalla toteuttamiseksi tehty kevätlukukauden aikana. Eri vaihtoehtoja on käyty kevään aikana läpi ja päädytty palkkaamaan edelleen kerhotoiminnan koordinaattori hankerahalla. Syyslukukaudelle jokaiseen kouluun nimetty kerhovastaava koordinaattorin yhteistyökumppaniksi. Kerhot lukuvuodelle 2023-24 sovittiin kevään/alkusyksyn aikana yhteistyökumppaneiden kanssa. Kerhoja on syyslukukaudella 76 ja harrastajia n. 800. Yhteistyökumppaneita on lukuvuoden aikana mukana n. 20.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen				5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Luonnos vuoden 2024 kulttuuriohjelmasta valmistunut. Tuusulan Opiston ja kuvataidekoulun tarjonta on laajaa Moniossa.

05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen	05.04 Valmistelemme harrastus- ja kulttuuritarjonnan laajentamista Monioon.	05.04.01 Laadimme ja otamme käyttöön suunnitelman kulttuuritarjonnasta Moniossa		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Luonnos vuoden 2024 ohjelmasta valmistunut.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen	05.04 Valmistelemme harrastus- ja kulttuuritarjonnan laajentamista Monioon.	05.04.02 Monipuolistamme Tuusulan Opiston ja kuvataidekoulun toimintaa Moniossa.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Tuusulan Opisto ja Tuusulan kuvataidekoulu hyödyntävät aktiivisesti Monion mahdollisuuksia opetustarjontansa kehittämisessä ja Monipuolistamisessa. Hyödynämme Monion uusia tiloja mm olemassaolevan kurssitarjonnan entistäkin laadukkaampaan toteuttamiseen (mm. kuvataiteissa grafiikan ja keramiikan erikoistilat, valokuvauksen pimiö; kädentaidoissa pehmeiden materiaalien märkätyötilat). Laajennamme mm ilmaisutaidon opintotarjontaa (teatteriopinnot, Stand up, elokuvanteon perusteet, valokuvaus. matalan kynnyksen lauluopinnot) Kyseiset opinnot on sisällytetty Opiston ja kuvataidekoulun opinto-ohjelmaan syyskaudella toteutettaviksi.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen				5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Kaiku-kortti on otettu käyttöön kunnassa. Kulttuurinen nuorisotyösuunnitelma on tehty. Monio tarjoaa estettömät kulttuuritilat. Toimenpide valmis.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen		05.05.01 Otamme käyttöön maksuttoman Kaiku-kortin		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Kaikukortti on käytössä.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen		05.05.02 Laadimme toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelman yhdessä nuoriso-, kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluiden sekä lukion ja Keudan kanssa.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	II asteen kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutetaan.
05. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen		05.05.03 Laadimme ja otamme käyttöön kulttuurihyvinvointisuunnitelman.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja alueen kuntien yhteistyötä hyvinvointisuunnitelma loppuunsaattamiseksi tulee tiivistää. Suunnitelman laatiminen aloitetaan alueellisesti naapurikuntien kanssa.

<p>06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia</p>				<p>5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan</p>	<p>Varhaiskasvatuksen perheohjaajat tekevät työtä huoltajien kasvatusyön tukemiseksi yhteistyössä päiväkotien kanssa. Koulun perheohjaajat tukevat oppilaita ja heidän huoltajiaan yhteistyössä koulujen ja monialaisten verkostojen kanssa. Osa koulun perheohjaajista koulutettu CoolKids menetelmän käyttöön. Kaikissa yläkouluissa tehdään koulunuorisotyötä, yläkouluissa ja lukiossa on kasvatusohjaaja/kouluvalmentaja. Alueellisessa yhteistyössä on saatu valmiiksi Perhekeskuskesken toimintasuunnitelma. Kouluterveyskyselyn tulokset on julkaistu syyskuun lopussa. Kunta- ja yksikkötasoinen tulosten tarkastelu ja niiden perusteella tehtävä toiminnan kehittäminen on jatkunut loppuvuonna.</p>
<p>06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia</p>	<p>06.04 Vahvistamme moniammatillisesti lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointia, elinolosuhteita ja vaikutusmahdollisuuksia.</p>	<p>06.04.01 Kehitämme perheiden kohtaamispaikkatoimintaa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.</p>		<p>5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan</p>	<p>Alle kouluikäisten lapsiperheiden kohtaamispaikkoina toimivat kunnan perhetuvat Jokelassa, Riihikalliossa, Hyrylässä ja Kellokoskella. Toimintaa kehitetään kunnan, kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa yhteistyössä säännöllisissä kokouksissa. Valmius tiivimpään yhteistyöhön kunnan kohtaamispaikoilla vahva, tällä hetkellä yhteistyön tekeminen riippuu hyvinvointialueen resursoinnista liikkuvaan työhön. Tänä vuonna kohtaamispaikkatoiminnassa on käynyt perheitä aktiivisesti, ja toiminnalla tavoitetaan väkeä hyvin. Hyvinvointialueen perhekeskuksen toimintasuunnitelma on valmistunut ja hyväksytty.</p>
<p>06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia</p>	<p>06.04 Vahvistamme moniammatillisesti lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointia, elinolosuhteita ja vaikutusmahdollisuuksia.</p>	<p>06.04.02 Lisäämme tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelua, positiivista pedagogiikkaa ja vahvuuskasvatusta lasten arjessa</p>		<p>5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan</p>	<p>Tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat keskeinen osa varhaiskasvatussuunnitelman ja kokopäiväpedagogiikka-ajatuksen mukaista toimintaa. Vakan kehittämisen yhtenä painopistealueena on kasvattajan pedagogisen ja sensitiivisen toiminnan vahvistaminen kaikessa toiminnassa. Henkilöstö huolehtii siitä, että jokainen lapsi saa kokea olevansa ryhmän jäsen ja tuntee kuuluvansa ryhmään. Lukuvuoden 2022-23 aikana on toteutettu tunne- ja vuorovaikutustaitopilotti, johon osallistui opettajia yhteensä 6 eri koulusta. Pilotin tuloksia ja työryhmän ehdotuksia arvioidaan rehtoritöissä osana toiminnan kehittämistä.</p>

<p>06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia</p>	<p>06.04 Vahvistamme moniammatillisesti lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointia, elinolosuhteita ja vaikutusmahdollisuuksia.</p>	<p>06.04.03 Jatkamme Pro-koulu-toiminnan laajentamista.</p>		<p>5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan</p>	<p>Kaikki Tuusulan perusopetuksen koulut ovat ottaneet käyttöön Prokoulu- toimintamallin. Syksyllä 2023 viimeiset kolme koulua, Jokelan yläaste, Ruotsinkylä ja Klemetskog ovat lähteneet mukaan toimintaan. Lukuvuoden 2023 - 2024 alkaessa kaikki Tuusulan perusopetuksen koulut ovat mukana ProKoulu- toiminnassa. ProKoulu kuntaohjaajien tiimi on laatinut ProKoulu toimintaan kuntatason vuosisuunnitelman, joka esiteltiin kevään yhteistapaamisessa. Vastuu ProKoulu -toiminnasta on siirtynyt kuntaan ja kuntaohjaajille. Yhteistyö Niilo Mäki -instituutin kanssa jatkuu edelleen. Lasten oikeuksien viikolla, tiistaina 21.11 Tuusulassa järjestettiin kaikkien ProKoulu-tiimien yhteinen ProKoulu-iltapäivä. Iltapäivän luennoitsijoina olivat professori Hannu Savolainen ja yliopistolehtori Anne Karhu Itä-Suomen yliopistosta ja dosentti Vesa Närhi Jyväskylän yliopistosta.</p>
<p>06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia</p>	<p>06.04 Vahvistamme moniammatillisesti lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointia, elinolosuhteita ja vaikutusmahdollisuuksia.</p>	<p>06.04.04 Ehkäisemme koulupudokkuutta kehittämällä toimintamalleja poissaolojen seurantaan ja koulupudokkaan kouluun palauttamiseksi.</p>		<p>5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan</p>	<p>Osana SITKO- hanketta laadittu Toimintamalli koulupoissaolojen puuttumiseen. Mallia pilotoitu lukuvuoden 22-23 ajan, malli valmis. Pilotoinne yhteistyössä Keusoten kanssa varhaisen tuen toteuttamista koulupudokkuuden ehkäisemiseksi. Kuntatasolla laaditaan suunnitelma ja ohjeistus koulupoissaolojen seuraamiseen koulu ja kuntatasolla (OPS). Kuntatason ohjeistus koulupoissaolojen seuraamiseen on valmis ja jalkautettu kouluihin. Opiskeluhoitosuunnitelma on päivitetty. Rehtoritiimi päivittää oppilaiden tuen järjestämisen suunnitelmaa ja osana sitä arvioidaan toimenpiteitä koulupudokkuuden ehkäisemiseksi. Kunnassa käytössä Toimenpiteet oppilaan poissaolotilanteissa - toimintamalli. Lisäksi Wilmassa sähköinen heräte opettajille ja huoltajille, kun oppilaan poissaoloraja ylittynyt. Poissaoloja seurataan säännöllisesti koulu- ja kuntatasolla.</p>

06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia	06.04 Vahvistamme moniammatillisesti lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointia, elinolosuhteita ja vaikutusmahdollisuuksia.	06.04.05 Kehitämme moniammatillista opiskeluhoitoa perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Opiskeluhoillon psykologit ja kuraattorit siirtyivät hyvinvointialueelle 1.1.2023. Vahvistamme yhteistyörakenteita yhteistyössä Keusoten kanssa. Alueellinen opiskeluhoillon ohjausryhmä ja esi- ja perusopetuksen alatyöryhmä ovat aloittaneet toimintansa. Vahvistamme yhteisöllisen opiskeluhoillon ja koulun hyvinvointityön rakenteita huomioiden opiskeluhoillon henkilöstön, kouluilla työskentelevät kouluvalmentajat ja koulun perheohjaajat. Myös lukioon saatu kouluvalmentaja hankerahalla kalenterivuodeksi 2023 ja 2024. Yhdyspintatyöryhmien aikataulut ja kokousteemat on laadittu kaudella 2023-24.
06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia	06.04 Vahvistamme moniammatillisesti lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointia, elinolosuhteita ja vaikutusmahdollisuuksia.	06.04.06 Tuemme opiskelijoiden itseohjautuvuutta ja omasta hyvinvoinnista huolehtimista lukiossa käynnistämällä OPH:n laatu- ja saavutettavuushankkeen "Ohjauksesta eväitä tulevaisuuteen"		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Järjestetty useita koulutuksia opiskelijoille ja opettajille. Kehitetty tuen prosesseja ja vahvistettu korkeakoulu yhteistyötä. Hanke on päättynyt 31.7.2023. Loppuraportti on toimitettu Opetushallitukseen.
06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia	06.04 Vahvistamme moniammatillisesti lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointia, elinolosuhteita ja vaikutusmahdollisuuksia.	06.04.07 Vakinaistamme määräaikaisten nuorisohjaajat toimintavuoden 2023 aikana		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Alueellisen nuorisotyön määräaikaisten toimien vakinaistaminen käynnissä. Haku ollut ja haastattelut ja valinnat tehty.
06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia	06.04 Vahvistamme moniammatillisesti lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointia, elinolosuhteita ja vaikutusmahdollisuuksia.	06.04.08 Kehitämme koulunuorisotyötä osana koulun toimintaa, ennaltaehkäisevää työtä ja nuorten hyvinvointia tukien.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Koulunuorisotyötä alueilla tiivistetty. Tiimiparit alueilla mahdollistavat tehokkaampaa koulunuorisotyötä. Vuonna 2024 palkataan Riihikallioon tiimipari.
06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia	06.07 Tarjoamme kuntalaisille ja valituille sidosryhmille hyvinvointivalmennusta			5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Toiminta käynnissä resurssien mukaisesti.

06. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia	06.07 Tarjoamme kuntalaisille ja valituille sidosryhmille hyvinvointivalmennusta	06.07.01 Varmistamme hyvinvointivalmennuksen toiminnan ja päivitämme suunnitelman resurssien mukaan.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Liikkumis- ja elintapaneuvontaa jatkettiin hankkeen päätyttyä vuoden vaihteessa hyvinvointivalmennuksen muodossa. Hanketulokset puoltavat toiminnan kannattavuutta ja tuloksellista vaikuttavuutta. Liikkumislähetteen osalta yhteistyö jatkuu Keusoten ja työterveyshuollon kanssa. Ryhmävalmennusta tarjotaan aikaisemmin kehitetyn mallin mukaisesti, myös uusille ryhmille kohdentaen. Ryhmiä ovat mm. Nuorten starttipaja ja kuntouttava työtoiminta.
07. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta		07.01.01 Uudistamme avustusten kokonaisuutta poikkihallinnollisessa yhteistyössä		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Avustus uudistus on otettu käyttöön vuoden 2024 alusta. Hakukuulutus julkaistiin uuden avustuuudistuksen mukaisena joulukuussa 2023. Sähköinen alusta on käytössä avustusten haluan ja myöntämiseen.
07. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta		07.01.02 Saamme valmiiksi sivistyksen luonnoksen uusiksi perusteiksi toimintavuoden 2023 aikana		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Sivistyksen työ on osa laajempaa avustusten kokonaisuudistusta, joka on otettu käyttöön vuoden 2023 lopussa. Vuoden 2024 avustuksia koskeva hakukuulutus julkaistiin joulukuussa uudistetun mallin mukaisena. Sivistyksen osuus valmis.
08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä				5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Monioon siirtymisen myötä uudet tilat ja lukion tiimitoiminta (myös muissa yksiköissä) ovat edistäneet kohtaamisia.
08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä				5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Opettajien veso-koulutusiltapäivä järjestetty. Keväällä järjestettiin oppilaskuntien yhteistapahtuma Lapsiystävällinen kunta -mallin esittelemiseksi ja lapsia ja nuoria kuultiin lähtötilanteen kartoittamiseksi kaikissa yksiköissä syksyllä 2023. Koulut ovat päivittäneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Koulujen välillä on toteutettu koulujen yhteisiä koulutuksia ja keskusteluja rehtoreiden, opettajien sekä ohjaajien kesken.

<p>08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä</p>	<p>08.05 Kehitämme yhteistyötä ja osaamisen jakamista koulujen sisällä ja niiden välillä. Kehitämme oppilaiden koulurajat ylittävää yhteistyötä.</p>	<p>08.05.01 Järjestämme lasten, nuorten, henkilöstön ja huoltajien osallistamiseksi Erätauko-keskusteluja.</p>		<p>5 Toimenpide on toteutettu ja käytönotettu toteutusohjelman mukaan</p>	<p>Ruokapalveluissa dialogia on harjoitettu tammikuussa teemalla epävarmuudessa eläminen. Dialogien käymistä jatketaan erätaukomenetelmän avulla pitkin vuotta 2023. Dialogia harjoitellaan pienemmissä ryhmissä. Varhaiskasvatuksessa kehitämme dialogista toiminta tapaa johtamisen kehittämisen ja yhteistyön arjessa. Tuusulan kunta ja Erätauko-säätiö aloittivat loppuvuodesta 2023 yhteistyön nuorten dialogitaitojen edistämiseksi. Pilottiryhmässä ovat mukana Hyökkälän koulu ja Jokelan yläkoulu. Kunnassa on tarjolla henkilöstölle Erätauko-koulutusta. Tuusulan kunta on mukana valtakunnallisessa Kansalliset dialogit -ohjausryhmässä. Tuusulassa järjestettiin 9.3. Kansallinen dialogi aiheesta epävarmuudessa eläminen. Syksyllä 2023 Tuusulan kunta järjesti 6 kansallista dialogia teemasta Yhdessä ja yksin. Avoimen hallinnon vierailu Tuusulan kunnan toteutui keväällä 2023 Työryhmä osallistui YLE:n ja Erätauko-säätiön Hyvin sanottu -keskustelufestivaaleille syyskuussa edistääkseen dialogisuutta kunnassa.</p>
<p>08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä</p>	<p>08.05 Kehitämme yhteistyötä ja osaamisen jakamista koulujen sisällä ja niiden välillä. Kehitämme oppilaiden koulurajat ylittävää yhteistyötä.</p>	<p>08.05.02 Vahvistamme oppilaskunta- ja oppilastiimitoimintaa perusopetuksessa ja lukiossa</p>		<p>5 Toimenpide on toteutettu ja käytönotettu toteutusohjelman mukaan</p>	<p>Luokkavaluustojen toimintaa kehitetty Agenda2030 -ohjelman mukaisesti. Lukion osuuskunta -toimintaa on suunniteltu Monion siirtymisen näkökulmasta. Vaihtoehtona pohdittu myös NY-toimintaa. Lukiossa päädyttiin toteuttamaan osuuskuntatoiminnan sijaan yhteistyötä 4H:n kanssa, joka kytkeytyy opiskelijoiden tiimitoimintaan. Oppilaskuntien yhteistapaaminen järjestetty (Lapsiystävällinen kunta).</p>
<p>08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä</p>				<p>4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käytönotettu</p>	<p>Varhaiskasvatuksessa ruokakasvatus on yhtenä painopistealueena kokopäiväpedagogiikan vahvistamisessa. Ruokailu tapahtuu varhaiskasvatuksessa kolmesti päivän aikana, jolloin sen aikana tapahtuva toiminta on merkittävää. Varhaiskasvatuksessa otettu käyttöön Ruokakasvatuksen uutiskirjeet koko henkilöstölle. Kouluruokailuryhmät kutsuttiin keskuskeittiövierailulle 10.3. ja vierailulle osallistui yli 100 kouluruokaryhmäläistä. Aktiiviset kouluruokailuryhmät toimivat jo lähes jokaisella koululla. Kouluruokailuryhmien tarkoituksena on lisätä oppilaiden mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua oman koulun ruokailun kehittämiseen. .</p>

08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä	08.06 Kouluruokaryhmät aloittavat uudelleen aktiivisen toimimisen ja varhaiskasvatuksessa lasten osallisuus ruokakasvatuksessa toteutuu.	08.06.01 Kouluruokaryhmät kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa		5 Toimenpide on toteutettu ja käytönotettu toteutusohjelman mukaan	Kouluruokaryhmien vierailu tuotantokeittiöllä 10.3. korvaa yhden kouluruokailuryhmän tapaamisen.
08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä	08.06 Kouluruokaryhmät aloittavat uudelleen aktiivisen toimimisen ja varhaiskasvatuksessa lasten osallisuus ruokakasvatuksessa toteutuu.	08.06.02 Keräämme asiakaspalautetta kohdennetusti.		5 Toimenpide on toteutettu ja käytönotettu toteutusohjelman mukaan	Asiakaspalautetta kerätään suoraan asiakkailta maistattamalla uusia tuotteita tai tuotehuollosta valmistuneita tuotteita kouluilla. Palautetta kerätään maistatuskyselyn avulla. Maistatuksen tulokset käsitellään tuotekehitystiimissä ja ruokalistatiimissä. Palautteiden pohjalta päätetään, tulevatko tuotteet osaksi ruokalistaa ja tarjontaa. Maistattamista tehdään läpi vuoden vaihdellen eri kouluilla.
08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä	08.06 Kouluruokaryhmät aloittavat uudelleen aktiivisen toimimisen ja varhaiskasvatuksessa lasten osallisuus ruokakasvatuksessa toteutuu.	08.06.03 Perehdymme ruokakasvatusaiheeseen ja teemme suunnitelman sen toteuttamisesta		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/ käytönotettu	Ruokakasvatusasiaa on lähdetty edistämään yhteistyössä opetuksen sekä varhaiskasvatuksen kanssa. Varhaiskasvatuksen ja ruokapalveluiden välille on muodostettu työryhmä, jossa ruokakasvatusasioihin paneudutaan ja pohditaan ruokakasvatuksen kehittämistä Tuusulassa. Ruokapalvelut ja varhaiskasvatus ovat saaneet ruokakasvatusryhmän pystyyn ja toimintaa on aloitettu. Ruokakasvatuksen työryhmä julkaisee ensimmäisen ruokakasvatuksen uutiskirjeen lokakuun aikana. Ruokakasvatuksen vuosikello on myös työstövaiheessa.
08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä	08.07 Edistämme kirjastossa aktiivista kansalaisuutta ja demokratiaa			5 Toimenpide on toteutettu ja käytönotettu toteutusohjelman mukaan	Hanketyöntekijä vie hanketta eteenpäin järjetämällä tapahtumia eri ikäluokille.
08. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä	08.07 Edistämme kirjastossa aktiivista kansalaisuutta ja demokratiaa	08.07.01 Toteutamme kirjastossa Kohti eduskuntavaaleja -hankkeen		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/ käytönotettu	Kohti eduskuntavaaleja -hanke on muuttanut nimensä Kirjaston demokratia -hankkeeksi. Hankkeeseen on palkattu uusi hankekoordinaattori maali-toukokuuksi ja syys-joulukuuksi 2023. Koordinaattori järjestää asiantuntijaluentoja, keskustelutilaisuuksia ja erilaisia tapahtumia, joiden tavoitteena on tehdä Suomen poliittinen järjestelmä tutummaksi sekä mahdollistaa päättäjien ja kansalaisten kohtaamisia neutraalissa ympäristössä.

09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.01 Vahvistamme ja kehitämme ja kasvatuksen ja oppimisen laatua, toimintakulttuuria ja arviointia			5 Toimenpide on toteutettu ja käytöön otettu toteutusohjelman mukaan	Varhaiskasvatuksessa käynnissä kehittämishanke, jossa johtamista, laatua ja arviointia kehitetään. Vuoden alussa käynnistetty JOPO-opetuksen uudelleen järjestämisen mallien tarkastelu. Päätetty pilotoida TEPPO- mallia lukuvuoden 23-24 aikana. Koulujen toiminnan vuosikelloa on päivitetty. A1-kielen laajentamisesta ruotsin kieleen tehtiin päätös lautakunnassa. Varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämishankkeessa on koottu vakan arvioinnin vuosikello sekä laadun käsikirja. Olemme saaneet valmiiksi sivistyksen kärkikunta-indikaattorit kaikilla palvelualueilla. Indikaattoreita hyödynnetään tiedolla johtamisessa.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.01 Vahvistamme ja kehitämme ja kasvatuksen ja oppimisen laatua, toimintakulttuuria ja arviointia	09.01.01 Vahvistamme tiimityötä, yhteisopettajuutta ja osaamisen kehittymistä kaikissa yksiköissä.		5 Toimenpide on toteutettu ja käytöön otettu toteutusohjelman mukaan	Kuntakohtainen veso on järjestetty helmikuussa. Korona -ajan jälkeen on palattu normaaliin mahdollisuuteen järjestää yhteis- ja tiimiopettajuutta. Koulut ovat palauttaneet ja kehittäneet näitä toimintamalleja. Tiimityöhön on tarjolla koulutuksia osana täydennyskoulutuskalenteria. Kevään 2024 koko kunnan vesoa on suunniteltu syksyllä 2023 ja ohjelmaa on rakennettu yhdessä henkilöstön kanssa.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.01 Vahvistamme ja kehitämme ja kasvatuksen ja oppimisen laatua, toimintakulttuuria ja arviointia	09.01.02 Määrittelemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta -kriteeristöä sekä yhteisesti kerättävää tietoa		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käytöön otettu	Olemme saaneet valmiiksi sivistyksen kärkikunta -indikaattorit. Seuramme keskeisiä palvelun laadusta, henkilöstöstä, hyvinvoinnista ja taloudesta kertovia indikaattoreita osana tiedolla johtamista. Jatkokehittämistä pohditaan laajemmin myös osana kunnan tiedolla johtamisen kokonaisuutta. Oppimisen palvelualueella on suunniteltu syksyllä toteuttavaa oppilaiden pulssikyselyä. Lukuvuosisuunnitelmia on päivitetty mm. tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön pohjalta.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.01 Vahvistamme ja kehitämme ja kasvatuksen ja oppimisen laatua, toimintakulttuuria ja arviointia	09.01.03 Kehitämme toimintakulttuuria palveluverkon uusissa kohteissa		5 Toimenpide on toteutettu ja käytöön otettu toteutusohjelman mukaan	Martta Wendelinin toimintakulttuurin kehittäminen on käynnistynyt päiväkodin avaamisen myötä. Tuusulanjärven kampuksen kaksikielistä toimintakulttuuria rakennetaan yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Peltokaaren päiväkodinjohtajan tehtävä on täytetty. Riihikallion toimintakulttuurin kehittämishanke on jatkunut. Hyrylän yläkoulussa toteutetaan 60 minuutin oppituntien kokeilu lukuvuodelle 2023-24. Monion toimintakulttuurin rakentamisessa työ on ollut aktiivista alkuvuonna 2023 kaikkien toimijoiden kesken. Rykmentinpuiston toimintakulttuurin muutosvalmennuksen toteuttaja valittiin loppuvuodesta 2023.

09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.01 Vahvistamme ja kehitämme ja kasvatuksen ja oppimisen laatua, toimintakulttuuria ja arviointia	09.01.04 Arvioimme ja kehitämme laajennetun oppivelvollisuuden valvontavastuun resursseja ja prosesseja.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Oppivelvollisuuden valvontavastuun toteuttamisen resurssia lisätään kohdentamalla ko. toimintaan OPO- resurssia. Valvontavastuu huomioitu oppilaanohjauksen resurssoinnissa lukuvuodelle 2023-24. Yksi opoista toimii asiantuntijan/opiskelijan ohjaajan roolissa Valpas -ryhmässä. OPO- resurssin lisäys toteutunut suunnitellusti.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.02 Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää ja tiedolla johtamista ja mahdollistamme jaetun johtamisen			5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Järjestämme säännöllisesti sivistyksen kehittämisaamuja, joissa kaikkien palvelualueiden esihenkilöt ja hallinnon työntekijät keskustelevat ajankohtaisista asioista. Keskeisiä sisältöjä ovat olleet talousarvio 2024, toimintaympäristön analyysi, uusi hallitusohjelma ja sivistyksen kärkikuntaindikaattoreiden luominen sekä yhteisöohjautuvuus. Varhaiskasvatuksessa päiväkodin johtajien ja varajohtajien yhteinen valmentavan johtajuuden koulutus on saatu päätökseen. Varhaiskasvatuksen asiantuntijatiimin johtoryhmätyön valmennus toteutui vuoden 2023 aikana. Oppiminen: Johtamisjärjestelmää kehitetty mm. sijaisten hankinnan osalta. Rehtoreille järjestettiin koulutusta vuorovaikutuksen johtamisesta. Tiedolla johtamista kehitetty kehittämällä tiedon keruuta yhteen tiedostoon, josta saadaan helposti esiin erilaisia tunnuslukuja. Järjestelyvaraerissä lisättiin mahdollisuuksia jaetun johtamisen resurssointiin ohjaamalla rahoitusta mm. apulaisrehtoreiden tva -korvauksiin sekä opettajien lisätehtäväkorvauksiin.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.02 Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää ja tiedolla johtamista ja mahdollistamme jaetun johtamisen	09.02.01 Uudistamme ja kehitämme varhaiskasvatuksen ja opetuksen johtamista.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Päiväkodin johtajien ja varajohtajien yhteinen valmentavan johtajuuden koulutus on käynnistynyt. Varhaiskasvatuksen asiantuntijatiimin johtoryhmätyön valmennus toteutuu vuoden 2023 aikana. Lapsiryhmien tiiminvetäjien koulutukset käynnistyvät syksyllä 2023. Perusopetuksen rehtoreiden johtamisen kehittämisen tiimi on järjestänyt osaamisen jakamisen workshopin koulujen johtamisjärjestelmien organisoinnista. Koulujen johtamisjärjestelmän kehittämisessä on todettu sijaisten hankinnan olevan suuri johtamisen resurssiin vaikuttava asia. Ratkaisuna järjestelyvaraeriä ohjattiin apulaisrehtorijärjestelmän kehittämiseen sijaisjärjestelyjen osalta.

09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.02 Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää ja tiedolla johtamista ja mahdollistamme jaetun johtamisen	09.02.02 Panostamme päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman mukaiseen pedagogiseen kehittämiseen ja johtamiseen.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Päiväkodin johtajien ja varajohtajien yhteinen valmentavan johtajuuden koulutus päättyi syyskuussa. Varhaiskasvatuksen asiantuntijatiimin johtoryhmätöiden valmistus toteutuu vuoden 2023 aikana. Varhaiskasvatuksen opettajien tiiminjohtamisen koulutus käynnistyy syksyllä 2023. Vakan laadun ja arvioinnin kehittämisen käsikirjaa valmistui hanketyönä vuoden 2023 loppuun mennessä.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.02 Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää ja tiedolla johtamista ja mahdollistamme jaetun johtamisen	09.02.03 Mahdollistamme ruokapalveluissa jaetun johtajuuden.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Jaettu johtajuus edellyttää organisaatiolta toimivaa kommunikaatiota ja yhteiset käytännöt. Jaettu johtajuus on yhdessä tekemistä yhteisten keskustelujen pohjalta. Ruokapalveluissa eri vastuualueilla asioita edistetään työpareittain. Isomman joukon yhteistä keskustelua eri osa-alueista käydään säännöllisesti.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista				4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/ käyttöön otettu	Tuusulan opiston tarjonnan suunnittelussa on huomioitu kuntalaisten tarpeet.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.03 Vahvistamme elinikäistä oppimista ja kehitämme toimintaa kuntalaisten tarpeita vastaavaksi.	09.03.01 Kehitämme Tuusulan opiston ja kuvataidekoulun kurssivalikoimaa kuntalaisten toiveiden mukaisesti.		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/ käyttöön otettu	Laadi opisttukelijoille/kuntalaisille suunnattu kysely kurssivalikoiman suuntaamiseksi entistäkin enemmän vastaamaan kuntalaisten odotuksia. Tehty myös opiskelijoille suunnatun tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tarkastelevan kyselyn yhdessä Jokelan kansalaisopiston kanssa. Monion opetustarjonnan ja toiminnan kehittämiseksi suunnitellaan aloitettavaksi opiskelijoiden/oppilaiden huoltajien ja kuntalaisten fokusryhmähaastattelut heidän näkemystensä ja odotustensa selvittämiseksi.
09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.03 Vahvistamme elinikäistä oppimista ja kehitämme toimintaa kuntalaisten tarpeita vastaavaksi.	09.03.02 Hyödynnämme vapaassa sivistystyössä saavutettua osaamista osana tutkintoon valmistavaa koulutusta.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Tuusulan Opiston ensimmäinen osaamisperusteisesti suunniteltu opintopistekurssi "Vapaaehtoistoiminnan perusteet" pidettiin helmimaaliskuussa. Kurssin osallistujista kuusi halusi suorittaa sen opintopistekurssina ja sai kurssista suoritusmerkinnän. Heidän suorituksensa kirjattiin Koski-tietokantaan, josta se on helposti esitettävissä esim. osaksi tutkintoa tai osoituksena vaikkapa työnantajalle osaamisesta. Opintopistekurssiopetus jatkuu syyskaudella ja niiden määrää lisätään tulevina kausina. Tuusulan Opisto jatkaa yhdessä naapurioipistojen kanssa tuntiopettajillemme suunnattua hanketta "Me polutamme". Se on perehdyttänyt tuntiopettajiamme osaamisperusteisiin opintopistekursseihin.

09. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista	09.03 Vahvistamme elinikäistä oppimista ja kehitämme toimintaa kuntalaisten tarpeita vastaavaksi.	09.03.03 Varmistamme, että palveluverkon kohteet toimivat yhteisöllisen kohtaamisen paikkoina.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Yhteiset periaatteet tilojen käytöstä on luotu. Vuorojen ja tilojen hakemista on yhtenäistetty. Yhteiskäyttö on mukana kaikkien palveluverkkohankkeiden kehittämisessä. Moniossa on järjestetty lukuisia eri toimijoiden tilaisuuksia elo-joulukuussa. Tilaisuudet ovat edistäneet yhteisöllisyyttä.
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden				4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Kohdekohtaiset työryhmät ja kunnan sisäilmatyöryhmä ovat kokoontuneet säännöllisesti. Sovittujen sisäilmakorjauksia on tehty. Sisäilmatyön verkkosivuilla on ajankohtaiset tiedot kohdekohtaisten sisäilmaryhmien työstä, tehdyistä tutkimuksista, mittauksista ja toteutetuista korjauksista.
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden	10.02 Teemme laadukasta sisäilmatyötä.	10.02.01 Kehitämme viestintää ja sisäilmatyöryhmän toimintaa		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Kohdekohtaisissa sisäilmatyöryhmissä on toimiva rakenne ja kokoukset ovat säännöllisiä. Sisäilma-asiantuntija viestii kohteiden tilanteesta ja tarvittavien korjausten etenemisestä. Sisäilmatyöryhmä kokoontuu säännöllisesti. Kohteiden korjausten etenemisessä ja tarkastusraporteissa on viivettä.

<p>10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden</p>				<p>3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis</p>	<p>Varhaiskasvatus: Johtamisessa ja toiminnassa kiinnitetään huomiota kasvattajan sensitiivisyyteen ja lasten tunnetaitojen harjoittelun tukemiseen. Yksi syksyn painopisteistä on lapsen osallisuus vertaisryhmässä. Koulussa ProKoulu-toiminnalla, kouluvalmentajien työpanoksella ja yhteisöllisellä työllä vaikutetaan turvallisen ympäristön kokemukseen yhteisöllisesti ja yksilötyönä. Poissaolorajoilla viestitään myös turvallisuuden tunnetta oppilaille sekä huoltajille. Nuorisotyön henkilökuntaa on koulutettu. Koko työyhteisö kävi tammikuussa Securitakselta tilatun, erityisesti nuorisotyöhön räätälöidyn turvallisuuskoulutuksen, jonka keskiössä oli liikkuva nuorisotyö sekä asiakkaan kanssa samoissa tiloissa tapahtuva työ. Helmikuussa henkilöstö koulutettiin Aseman Lapset Ry:n kautta jalkautuvaan nuorisotyöhön. Lisäksi osa henkilöstöstä on osallistunut THL:n järjestämän väkivallan uhka ja lumo; nuoret, jengit ja väkivalta, osaamiskeskus Nuoskan järjestämän nivelvaihe alakoulusta yläkouluun. Muita koulutuksia olivat mm. AVI:n järjestämä "erityisherkan nuoren kohtaaminen" sekä valtiovarainministeriön "katkaistaan syrjäytymisen polku yhdessä" -koulutuksiin ja seminaareihin.</p>
---	--	--	--	---	---

10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden	10.06 Vahvistamme lasten ja nuorten turvallisuuden kokemusta.	10.06.01 Panostamme kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja kiusaamiseen puuttumiseen		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Varhaiskasvatus: Johtamisessa ja toiminnassa kiinnitetään huomiota kasvattajan sensitiivisyyteen ja lasten tunnetaitojen harjoittelun tukemiseen. Oppiminen: Agenda 2030 -ohjelmassa kiinnitetään huomiota vuorovaikutukseen ja toisen kohtaamiseen sekä erilaisuuden ymmärtämiseen. ProKoulu laajenee koskemaan kaikkia kouluja. Ennaltaehkäisevän nuorisotyön ohjaajat kokevat, että nuorilla selkeä tarve keskusteluun aikuisen kanssa ja keskustelut aiheet ovat usein arkisia asioita. Tarve on myös konkreettiseen tukeen ja palveluohjaukseen. Näillä toimilla on vaikutusta myös kiusaamisen ennaltaehkäisyyn.
11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa					
11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa	11.03 Kehitämme ympäristökasvatussuunnitelman mukaista toimintaa varhaiskasvatuksessa			4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Ympäristökasvatussuunnitelma ohjaa varhaiskasvatuksen toiminnan kehittämistä kestävään kehitykseen. Luontopedagogiikkaa toteutetaan kaikissa yksiköissä painopistealueiden mukaisesti. Kunnassa on aloittanut ensimmäinen luonto-ryhmä Lepolan päiväkodissa. Sen toiminta tapahtuu ensisijaisesti ulkona. Toiminnan tukikohteena toimii kota.
11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa	11.03 Kehitämme ympäristökasvatussuunnitelman mukaista toimintaa varhaiskasvatuksessa	11.03.01 Kehitämme kaikkialla tapahtuvaa oppimista ja tuemme terveelliseen ja kestävään elämäntapaan kasvamisessa.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Varhaiskasvatuksessa kokopäiväpedagogiikka tukee ja havainnoi lapsen päivää pedagogisena kokonaisuutena. Henkilöstö ja lapset muodostavat yhdessä oppijoiden yhteisön, jossa kaikkien lasten mielekäs osallistuminen toimintaan toteutuu. Perusopetuksessa Agenda2030-opetusohjelman kautta jokaisella vuosiluokalla on sisältöjä.
11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa				5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Toteutus osana varhaiskasvatuksen ympäristökasvatusta ja perusopetuksen Agenda2030-opetusohjelmaa. Kaikessa sivistyksen toiminnassa huomioidaan kehittämissuunnitelman arvojen mukainen toiminta. Agenda 2030 -ohjelman toteuttamista jatkettiin ja Yrityskylän kanssa sovittiin 3 vuoden jatkosta toiminnassa.
11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa	11.04 Toteutamme laaja-alaista arvo- ja asennekasvatusta Agenda2030-tavoitteiden mukaisesti.	11.04.01 Laitamme kierrätysperiaatteet ja jätteidenlajittelun kuntoon kaikissa yksiköissä yhdessä tilapalveluiden kanssa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Tehdään yhteistyössä tilapalveluiden kanssa. Suunnitelma ja kustannukset laajentamisesta laadittu tilapalveluissa. Tilapalveluissa kesätyössä ollut ympäristötekniikan opiskelija on työstänyt suunnitelmaan eteenpäin. Pilottikoulu kokeiluun valittiin syyslukukaudeksi 2023. Jätteiden lajittelu ja toimittaminen oikeisiin keräyspisteisiin tapahtuu osana kasvatusta ja opetusta.

11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa	11.04 Toteutamme laaja-alaista arvoja asennekasvatusta Agenda2030-tavoitteiden mukaisesti.	11.04.02 Otamme käyttöön Agenda2030-opetusohjelman perusopetuksessa.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Ohjelma on käytössä ja toteutuu kaikissa peruskouluissa. Ohjelman käyttöä tukevat Agenda2030-tutoropettajat. Yrityskylän kanssa sovittiin 3 vuoden jatkosta toiminnassa.
11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Uusi hävikinseuranta on otettu käyttöön ja hävikin vähentämiseksi on tehty toimenpiteitä. Suunta on oikea. Tavoitteen saavuttamista haastaa erityisesti uusien pienien toimipisteiden avaaminen, jossa ruokailu tapahtuu ryhmissä. Pienimpiin hävikkimääriin päästää isommissa toimipisteissä, jossa ruokailu tapahtuu linjastosta. Uusiin keittiöihin hankitaan jäädytyskapasiteettia, jotta ylijäämäruoan hyödyntäminen olisi mahdollista.
11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa	11.05 Vähennämme hävikkiä 25 % verrattuna vuoteen 2019 ruokapalveluissa.	11.05.01 Rakennamme uuden hävikinseurannan toiminnanohjausjärjestelmä Matildaan.		5 Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Uusi hävikinseuranta on otettu käyttöön alkuvuodesta 2023.
11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa	11.05 Vähennämme hävikkiä 25 % verrattuna vuoteen 2019 ruokapalveluissa.	11.05.02 Kehitämme ylijäämäruoan hyödyntämistä		2 Suunnitteluvaiheessa, on edetty hieman	Koko ruokapalveluiden henkilökunnan kanssa on pohdittu yhteisiä keinoja kehittää ylijäämäruoan hyödyntämistä ottaen huomioon hygieniavaatimukset. Eri keittiöistä on tullut runsaasti ideoita ylijäämäruoan hyödyntämisestä. Ylijäämäruoan hyödyntämistä tulee kuitenkin vielä kehittää ja keskustelua jatkaa.
11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa	11.06 Otamme käyttöön ruokapalveluiden vastuullisuussuunnitelman ja tarkastelemme ja kehitämme vastuullisuutta monipuolisesti			2 Suunnitteluvaiheessa, on edetty hieman	Vastuullisuussuunnitelman toimenpiteet tullaan jaottelemaan VARUKE-ohjelman mukaisesti vastuullisuuden eri osa-alueisiin. Kevään 2023 aikana saadaan uusi jaottelupohja ja nykytilan arviointiin soveltuva kartoitustyökalu käyttöön, ja kartoituksen pohjalta eri osa-alueilta tehdään toimenpidesuunnitelmat. Työkalua on esitelty ruokapalveluille kehitysohjelman taholta maaliskuussa. Ohjelman kautta saadaan lisäksi pohja vastuullisuustyön raportointia ja viestintää varten.

11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa	11.06 Otamme käyttöön ruokapalveluiden vastuullisuussuunnitelman ja tarkastelemme ja kehitämme vastuullisuutta monipuolisesti	11.06.01 Teemme vastuullisuuden eri osa-alueille omat toimenpidesuunnitelmat		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Vastuullisuussuunnitelman toimenpiteet tullaan jaottelemaan VARUKE-ohjelman mukaisesti vastuullisuuden eri osa-alueisiin. Kevään 2023 aikana saadaan uusi jaottelupohja ja nykytilan arviointiin soveltuva kartoitustyökalu käyttöön, ja kartoituksen pohjalta eri osa-alueilta tehdään toimenpidesuunnitelmat. Työkalua on esitelty ruokapalveluille kehitysohjelman taholta maaliskuussa. Ohjelman kautta saadaan lisäksi pohja vastuullisuustyön raportointia ja viestintää varten.
--	---	--	--	--	--